Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0185

Zatiranje in usmrtitev protestnikov, oporečnikov, političnih zapornikov in verskih manjšin v Iranu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 21. maja 2026 o zatiranju in usmrtitvi protestnikov, oporečnikov, političnih zapornikov in verskih manjšin v Iranu (2026/2733(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Islamski republiki Iran,

– ob upoštevanju členov 150(5) in 136(4) Poslovnika,

A. ker je bilo iransko ljudstvo po vstaji leta 2025 in 2026 priča največjemu množičnemu umoru protestnikov v zgodovini države, saj je bilo ubitih več deset tisoč ljudi, od tega 236 mladoletnikov, ter množičnim pridržanjem, številnim usmrtitvam, mučenju in vsakodnevnemu terorju; ker ima Iran najvišje število usmrtitev na prebivalca na svetu; ker režim sedanjo vojno izrablja za prikrivanje še hitrejših usmrtitev;

B. ker je neodvisna mednarodna misija EU za ugotavljanje dejstev o Iranu opozorila, da bi lahko represija pomenila kaznivo dejanje zoper človečnost;

C. ker so marca 2026 oblasti začele izvajati usmrtitve januarskih protestnikov, in sicer po zrežiranem sojenju na podlagi priznanj, pridobljenih z mučenjem, spolnim nasiljem ter predvajanjem izsiljenih priznanj in lažnih usmrtitev;

D. ker je režim nesorazmerno usmerjen proti verskim in etničnim manjšinam, vključno z Ahvazi, Afganistanci, Azeri, bahajci, Beludži, kristjani, judi, Kurdi, suniti in zaratustrijci; ker režim zaostruje svojo kampanjo proti borcem za pravice žensk, novinarjem in zagovornikom človekovih pravic;

1. izraža solidarnost z iranskim ljudstvom in njegovim bojem za svobodo, demokracijo in človekove pravice;

2. obsoja vse večjo represijo, ki jo izvaja režim, in uporabo smrtne kazni

za zatiranje politične mobilizacije; zahteva, naj se usmrtitve takoj prenehajo in naj se smrtna kazen v celoti odpravi;

3. obžaluje skrivne usmrtitve oporečnikov marca in aprila 2026, predvsem mladoletnikov; se poklanja neizmernemu pogumu tistih, ki so bili usmrčeni;

4. zahteva takojšnjo in brezpogojno izpustitev vseh političnih zapornikov in ustrezen pregon tistih, ki so izvajali nasilje v zaporih;

5. poudarja, da aretaciji Peyvanda in Borne Naimi iz skupnosti Baha'i ponovno ponazarjata brutalno zatiranje manjšin, ki ga izvaja režim, ter poziva k njuni takojšnji in brezpogojni izpustitvi;

6. poziva Svet, naj razširi sankcije proti iranskim uradnikom, odgovornim za represijo, vključno s sodstvom, upravo zaporov, Islamsko revolucionarno gardo in subjekti, povezanimi z vrhovnim voditeljem;

7. poziva, naj se proti pripadnikom Islamske revolucionarne garde in njihovim tesnim družinskim članom uvedejo sankcije na premoženje in naj se jim prepove vstop v EU;

8. poziva države članice, naj ukinejo iranske diplomatske misije, povezane z nadnacionalno represijo;

9. poziva Komisijo in države članice, naj zmanjšajo vrzeli pri izvrševanju sankcij;

10. poziva države članice, naj zagotovijo, da bo imela neodvisna mednarodna misija EU za ugotavljanje dejstev o Iranu na voljo dovolj sredstev, ter naj delijo informacije z misijo in ustanovijo sodišče za Iran, da bi lahko preganjali odgovorne in zagotovili univerzalno pristojnost evropskih sodišč;

11. obsoja prekinitev dostopa do interneta v Iranu ter poziva EU in njene somišljenike, naj Irancem omogočijo varen internetni dostop;

12. poziva države članice, naj pri obravnavi primerov v nacionalnem pravnem okviru ustrezno upoštevajo ranljivost preganjanih Irancev;

13. poziva podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije, Svet in države članice, naj človekove pravice, izpustitev vseh političnih zapornikov, odpravo usmrtitev in pravico za žrtve postavijo v središče vseh prizadevanj za končanje vojne;

14. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije, vladam in parlamentom držav članic ter oblastem Islamske republike Iran.